

اختیار معامله (Option)

اختیار معامله قراردادی است بین خریدار و فروشنده، بنحوی که خریدار از فروشنده اختیار معامله، حق خرید یا فروش یک دارایی را در یک قیمت معین خریداری می کند.

در اینجا نیز همانند تمام قراردادها، هر طرف امتیازی را به طرف مقابل اعطاء می کند، خریدار به فروشنده مبلغی تحت عنوان حق شرط پرداخت می کند که در واقع همان قیمت اختیار معامله می باشد. فروشنده نیز حق خرید یا فروش دارایی مذکور را در یک قیمت معین به خریدار اعطاء می نماید.

اختیاری که برای خرید یک دارایی داده می شود را اختیار خرید و اختیاری که برای فروش یک دارایی داده می شود را اختیار فروش گویند. قیمت تعیین شده ای را که خریدار می تواند دارایی را خریداری نموده یا بفروشد، قیمت اعمال یا قیمت توافق نامیده می شود. به علاوه اختیار معامله مدت معینی دارد. حق خرید یا فروش دارایی در یک قیمت معین فقط تا تاریخ انقضایی که قبلاً مشخص شده است امکان خواهد داشت.

پس از اینکه تولید کننده، برای یکی از مشتریان (یا سهامداران یا یکی از ذینفعان) خود اختیار خرید یا فروش صادر نمود، این اختیار خرید یا فروش در بورس مورد خرید یا فروش قرار می گیرد، نرخ خرید یا فروش یک قرارداد اختیار بر اساس رقابت در بورس تعیین می شود. (نرخ پایه خرید یا فروش قرارداد اختیار توسط بورس تعیین می شود)

مثال :

- در اول تیر ۱۳۸۷ شرکت ملی مس قرارداد اختیار خرید ۱۰ تن مس کاتد با خلوص ۹۹ درصد را به قیمت ۳۵۰۰ تومان تا ماه شهریور ۱۳۸۷ برای یکی از مشتریان خود (یا بصورت کلی صادر) می نماید.

- این قرارداد در بورس در تاریخ اول مرداد ۸۷ به قیمت ۵۰۰ هزار تومان مورد خرید و فروش قرار می گیرد.

- این قرارداد ممکن است هر روز نرخ متفاوتی از نرخ فوق داشته باشد که بر اساس رقابت بین خریدار و فروشنده، نرخ تعیین می گردد.

- فرد خریدار اختیار خرید، می تواند در هر زمانی قبل از تاریخ انقضاء از شرکت ملی مس که قرارداد را صادر نموده است. ۱۰ تن مس با قیمت هر کیلو ۳۵۰۰ تومان خریداری نماید.

- بعد از تاریخ ۸۷/۶/۳۱ این قرارداد فسخ و هیچگونه اعتباری ندارد.

انواع اختیار معامله

اختیار معامله به دو نوع اختیار خرید و اختیار فروش تقسیم بندی می شود :

اختیار خرید عبارت است از حقی برای خرید یک دارائی در یک قیمت معین. اختیار معامله در مورد دارائیهای مختلفی انجام می شود.

اختیار فروش نیز حقی است برای فروش یک دارایی مانند سهام در قیمت معین در تاریخ معین.

اختیار معامله آمریکایی در هر زمانی از طول دوره خود قابل اعمال است ولی اختیار معامله اروپایی فقط در تاریخ انقضاء قابل اعمال است.

فواید اختیار معامله چیست؟

۱- تولیدکنندگان

- تولیدکنندگان می توانند با دادن اختیار خرید کالای خود به سایرین، در جهت تشویق دیگران به خرید کالای خود اقدام نمایند. تولید

کننده با دادن این اختیار خرید، دیگران را در جهت حفظ منافع خود تشویق می نماید.

- با خرید یک اختیار خرید میزان کالای مورد نیاز خود را در شرایطی که کمبود کالا دارد به قیمت مناسب تهیه نماید.

- تولید کننده می تواند در شرایطی که انتظار می رود که قیمتها پایین برود، با فروش کالا (اختیار فروش) به قیمت مشخص ریسک مربوط

به نوسانات قیمت را کاهش دهد.

۲- مصرف کنندگان

مصرف کنندگان می توانند با خرید یک اختیار خرید تا قبل از موعد انقضاء قرارداد میزان کالای قرارداد را با قیمت توافق شده تهیه

نمایند. همچنین می توانند بدین وسیله در برابر تغییرات قیمت ریسک خود را کاهش دهند. بدین ترتیب که در شرایطی که قیمتها

احتمال بالا رفتن دارد بوسیله خرید یک اختیار خرید کالای مورد نیاز خود را در زمان آینده در صورت لزوم تهیه نمایند.

۳- معامله گران

تجار و معامله گران نیز می توانند با خرید اختیار خرید و فروش میزان کالای مورد نیاز خود را با قیمت مناسب تهیه نمایند. آنها همچنین

می توانند با خرید و فروش قراردادهای اختیار معامله در زمان مناسب سود کسب نمایند.

چگونه قرارداد اختیار خرید یا فروش بخریم ؟

- برای خرید اختیار خرید یا فروش کالای مورد نظر خود در بورس فلزات، دستور سفارش خرید اختیار خرید یا فروش کالای مورد نظر خود را در بورس فلزات نزد یکی از کارگزاران صادر نمایید.
- مانند سایر دستورهای خرید، خریدار می تواند، نرخ خود را مقطوع و یا حیطه ای از قیمتها و یا قیمت جاری بازار را برای کارگزار مشخص نماید.
- پس از خرید اختیار خرید یا فروش، خریدار مبلغ خرید شده را به همراه حق الزحمه بورس و کارگزاری در وجه کارگزار واریز می نماید.

چگونه قرارداد اختیار خرید یا فروش بفروشیم ؟

- جهت فروش یک اختیار خرید یا فروش نیز همانند خرید به کارگزار مورد نظر خود مراجعه و با پر کردن فرم سفارش فروش اختیار خرید یا فروش، دستور فروش صادر می نمائیم .

چگونگی سرمایه گذاری در قراردادهای اختیار معامله :

- در قراردادهای اختیار معامله ، با توجه به اینکه برخی از تولید کنندگان و تجار اختیار خرید کالای خود را در موعد مقرر به اشخاص طرف قرارداد با آنها می دهند. این افراد می توانند اقدام به فروش قرارداد اختیار خرید خود نمایند .
- سرمایه گذاران و اشخاص علاقمند می توانند با استفاده از خرید قرارداد اختیار خرید درحالات زیر انتفاع ببرند :
- ۱- سرمایه گذار پیش بینی می نماید که قیمت یک فلز در آینده بالا می رود، با خرید یک قرارداد اختیار خرید و نگهداری آن در طی مدتی که قیمتها روند صعودی گرفته قبل از زمان سر رسید (با قیمت بالاتری)، اقدام به فروش اختیار خرید خود می نماید.
- ۲- سرمایه گذار با خرید اختیار خرید از اشخاص وابسته به شرکتها و خرید کالا واقعی و فروش آن به قیمت روز می تواند سود ببرند.
- ۳- در حالتی که قیمتها روند کاهش بخود می گیرند، فردی که دارای قرارداد اختیار خرید می باشد می تواند با قیمت پایین مقدار بیشتری کالا تهیه و در هنگام صعود قیمتها، کالا را بفروش رساند.